

Hilma Jahnssoon

Naisjuristien eturintamassa

Hilma Jahnssoon suoritti oikeustutkinnon kolmantena naisena Suomessa vuonna 1917.

MAISTERI JA JURISTI Hilma Gabriella Jahnssoon os. Hägg (1882–1975) on loistava esimerkki siitä, miten koulutus mahdollistaa sosiaalisen nousun ja miten kertyneellä varallisuudella voi auttaa muita.

Hilma Häggin isä oli vanginvartija, joka kuoli ennen Hilman syntymää. Perhe eli köyhäinavun ja pyykkäriäidin vähäisten tulojen turvin. Lahjakas Hilma suoritti vuonna 1900 ylioppilastutkinnon vapaaoppilaana.

Luokkatoverinsa kautta Hilma Hägg tutustui tulevan miehensä Yrjö Jahnssoonin (1877–1936) perheeseen, joka edusti aivan erilaista sosiaaliluokkaa. Isä oli filosofian tohtori Adolf Waldemar Jahnssoon. Yrjö Jahnssoon valmistui filosofian kandidaatiksi 1898.

Saadakseen rahoja yliopistopintoja varten Hilma toimi kotiopettajana. Hän opiskeli vähävaraisille tarkoitettujen apurahojen turvin ja valmistui keväällä 1904 filosofian kandidaatiksi. Hilma halusi jatkaa opintojaan ja anoi apurahaa väitöskirjaa varten. Yrjö puolestaan sai matka-apurahan Wieniin omaa väitöskirjatyötään varten. Salakihloissa oleva pari opiskeli siellä yhdessä 1905. Palattuaan Suomeen Hilma jätti omat opintonsa auttaakseen miestänsä, kunnes tämä saisi tavoittelemansa professorin. Yrjö ja Hilma avioitui-

vat syyskuussa 1906. Samaan aikaan Hilma Jahnssoon oli koko ajan töissä tilastollisessa päätoimistossa ja eduskunnan eri valiokunnissa.

Yrjö Jahnssoon nimitettiin Teknillisen korkeakoulun kansantaloustieteen professoriksi 1911. Nyt oli puolestaan Hilmalla mahdollisuus jatkaa opintojaan.

Hilma Jahnssoon suoritti oikeustutkinnon 1917 kolmantena naisena Suomessa. Hän perusti oman lakiasiaintoimiston, jossa keskittyi auttamaan vähävaraisia. Kun Hilma meni ensimmäisen kerran raastuvanoikeuteen, pohdittiin aluksi, saisiko Hilma ilman miehensä valtuutusta ajaa asiaa, koska oli itse aviomiehensä edusmiehisyyden alainen. Lupa tuli, mutta Lakimies-lehti julkaisi aiheesta tieteellisen kirjoituksen.

Yrjö Jahnssoon -säätiön perustaja

Yrjö Jahnssoon kartutti varallisuuttaan sijoittamalla pääkaupungin asuinkiinteistöihin ja perusti tiili-tehtaan. Kohdalle osui tosin yksi konkurssikin.

Hilma Jahnssoon oli opiskellut lakia osittain juuri perheen omaisuudenhoitoa ajatellen. Jahnssoonit käyttivät varallisuutta paljolti yhteiskunnallisiin tarkoituksiin. He perustivat omalla kustannuksellaan Helsingin Suomalaisen yksityislyseon 1923. Neljä vuotta

myöhemmin yksityislyseo sai ensimmäisen suomalaisen iltalinnan, koska työläisillä ei ollut mahdollisuutta opiskella päiväsaikaan.

Yrjö Jahnssoonin kuoltua yllättäen 1936 Hilma luotsasi omaisuuden taitavasti läpi toisen maailmansodan ja valvoi tarmokkaasti puolisoiden perustamaa oppikoulua lähes kuolemaansa saakka. Lapseton pariskunta oli suunnitellut omaisuutensa säätiöimistä. Hilma Jahnssoon perusti vuonna 1954 Yrjö Jahnssoon -säätiön, jonka hallituksen puheenjohtajana toimi vuoteen 1971 saakka. Hilma Jahnssoon jäi tuolloin säätiössä taka-alalle määräten, ettei säätiön nimeä saisi milloinkaan muuttaa. Oikeutetusti voidaan kuitenkin puhua puolisoiden yhteisestä säätiöstä.

Toiminta Naisjuristeissa

Hilma Jahnssoon toimi aktiivisesti mukana Naisjuristien ja sitä edeltäneen Justitian toiminnassa sen alusta saakka. Hilma Jahnssoon oli Justitian puheenjohtaja vuosina 1949–50. Samaan aikaan kerho rekisteröitiin yhdistykseksi nimeltä Naisjuristit-Kvinnliga jurister ry. Hilma Jahnssoon valittiin yhdistyksen kunniajäseneksi vuonna 1957.

Hilma ja Yrjö Jahnssoonin tarinasta on tehty lyhytelokuva, joka on katsottavissa säätiön verkkosivulla: www.yjs.fi